

Sygn. akt VIII U 2363/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jolanta Węs

Protokolant – starszy sekretarz sąd. Alicja Machnio

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2016 roku w Lublinie

sprawy A. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty socjalnej na dalszy okres

na skutek odwołania A. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 30 września 2013 roku znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VIII U 2363/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 września 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił A. R. prawa do renty socjalnej na dalszy okres na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 roku, Nr 135, poz. 1268, ze zmianami). W uzasadnieniu wskazano, że Komisja Lekarska nie orzekła u niego istnienia całkowitej niezdolności do pracy (decyzja - k. 17 t. II a.r.).

W dniu 11 października 2013 roku A. R. wniósł odwołanie od powyższej decyzji. Z jego treści wynika, że nie zgadza się z zaskarżoną decyzją i wnosi o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do renty socjalnej. Podniósł, że w stanie jego zdrowia nie nastąpiła żadna poprawa, która uzasadniałaby nie uznanie go za osobę całkowicie niezdolną do pracy (odwołanie – k. 2a.s.).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie - k. 3. a.s.).

Sąd Okręgowy w Lublinie ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca A. R. urodził się w dniu (...) (bezsporne). Posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, w zawodzie mechanika samochodowego.

Decyzją z dnia 2 października 2003 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał wnioskodawcy rentę socjalną od dnia 1 października 2003 roku do dnia 31 października 2003 roku (k. 5 a.r.). Wyrokiem z dnia 5 maja

2004 roku (k. 52 t. I) i z dnia 6 stycznia 2009 roku (k. 75 t. I a.r.) i decyzjami z dnia 15 września 2009 roku (k. 141 t. I akt ZUS) oraz z dnia 19 września 2011 roku (k. 159 t. I a.r.) okres uprawnienia do powyższego świadczenia został przedłużony do dnia 31 sierpnia 2013 roku.

W dniu 5 sierpnia 2013 roku wnioskodawca zwrócił się o ponowne ustalenie prawa do renty socjalnej (k. 1-3 t. II a.r.).

Lekarz Orzecznik w dniu 26 sierpnia 2013 roku rozpoznał u niego: łagodną stenozę tętnicy płucnej wrodzoną i stan po splenektomii z powodu wrodzonej sferocytozy i stwierdził, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy (rozpoznanie - k. 3 dokumentacji medycznej, orzeczenie - k. 7 t. II a.r.).

Od powyższego został wnioskodawca złożył sprzeciw (k. 9 a.r.). Komisja Lekarska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ponownie badając A. R., dokonując analogicznego rozpoznania, jak Lekarz Orzecznik ZUS uznała, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy (rozpoznanie - k. 4 dokumentacji medycznej, orzeczenie - k. 15 t. II a.r.).

Powołując się na powyżej wskazane orzeczenie Komisji Lekarskiej organ rentowy wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję (k. 17 t. II a.r.).

Biegli sądowi lekarze specjaliści: kardiolog L. J. i hematolog M. W. w opinii z dnia 9 grudnia 2013 roku rozpoznali u wnioskodawcy: (...) i uznali go za całkowicie niezdolnego do pracy. W uzasadnieniu wskazali, że po analizie dokumentacji medycznej oraz badaniu opiniowanego, uznać należy, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy z powodów kardiologicznych, albowiem (...) bez istotnych następstw hemodynamicznych nie powoduje tego rodzaju niezdolności do pracy. Wnioskodawca wymaga systematycznej kontroli echokardiograficznej. Przeciwwskazana jest ciężka praca fizyczna. Stan zdrowia opiniowanego nadal powoduje całkowitą niezdolność do pracy w związku ze (...) (k. 12 a.s.).

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2014 roku Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłych z zakresu hematologii M. W. oraz biegłego kardiologa L. J., aby wypowiedzieli się co do przewidywanego okresu trwania u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy (k. 17 a.s.).

W opinii uzupełniającej z dnia 28 marca 2015 roku biegły kardiolog L. J. i hematolog M. W., wskazali, że aktualny stan zdrowia A. R. sprowadza całkowitą niezdolność do pracy od 26 sierpnia 2013 roku do 1 września 2015 roku (opinia k. 23 a.s.).

Zastrzeżenia do powyższych opinii złożył organ rentowy podnosząc, że wniosek, iż A. R. jest niezdolny do pracy z powodów hematologicznych jest nieuzasadniony. Biegły hematolog zupełnie bowiem nie wykazał stanu poważnych dysfunkcji organizmu i danych z dokumentacji medycznej z ostatnich lat świadczących o nasileniu objawów choroby. Wnioskodawca obecnie nie wymaga leczenia hematologicznego, ani specjalnej kontroli. Organ rentowy wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu hematologii i medycyny pracy (k. 20-21 i 41-42 a.s.).

Na skutek powyższych zastrzeżeń Sąd postanowieniem z dnia 3 czerwca 2014 roku dopuścił dowód z opinii biegłego hematologa W. L. i specjalisty medycyny pracy K. Z. (k. 43 a.s.).

W opinii z dnia 3 lipca 2014 roku biegły hematolog W. L. rozpoznał u wnioskodawcy (...) po leczeniu operacyjnym, stan po (...) i wskazał, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy. Podniósł, że u wnioskodawcy istnieją bezwzględne przeciwwskazania do ciężkiej pracy, albowiem z (...) wynika istotne ograniczenie wydolności organizmu. Stan wyniszczenia jest spowodowany zaburzeniami rozwoju przed 18 roku życia z powodu (...) Wnioskodawca może jednak wykonywać wiele zawodów o charakterze „pracy lekkiej” lub na stanowisku chronionym (k. 47 a.s.).

Zastrzeżenia do powyższej opinii wniósł A. R. podnosząc, iż jego stan zdrowia nie uległ zmianie i jest on nadal całkowicie niezdolny do pracy (k. 57 a.s.).

Postanowieniem z dnia 29 października 2014 roku Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej hematolog M. P. (k. 64 a.s.).

W opinii z dnia 9 stycznia 2015 roku biegła M. P. rozpoznała u wnioskodawcy(...), stan po (...) i wskazała, że jest on całkowicie niezdolny do pracy fizycznej, a niezdolność ta powstała przed 18 roku życia i będzie trwała do 31 grudnia 2016 roku. Wskazała, że schorzenia wnioskodawcy mają charakter przewlekły, a jego stan nie ulega zmianie i jest porównywalny do stanu z okresu, kiedy to był on uznawany za niezdolnego do pracy, również przez lekarzy orzeczników ZUS. Nie zaszły u niego żadne zmiany w kierunku poprawy stanu ogólnego, według zebranego wywiadu oraz zaświadczenia wystawionego przez lekarza rodzinnego dnia 8 stycznia 2015 roku dolegliwości w postaci duszności po nawet niewielkim wysiłku fizycznym oraz osłabienia mają charakter postępujący. Jego zdolność do pracy może być ewentualnie orzeczona co do warunków zakładu pracy chronionej, nie należy to jednak do kompetencji lekarza hematologa, ale biegłego medycyny pracy. Wskazała, że w jej ocenie opinii badany jest nadal całkowicie niezdolny do pracy fizycznej (k. 71 a.s.).

W opinii z dnia 12 marca 2015 roku biegła z zakresu medycyny pracy K. Z. rozpoznała u wnioskodawcy (...) i wskazała, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy. W uzasadnieniu podała, że istniejące u wnioskodawcy schorzenia(...)stanowią przeciwwskazanie do wykonywania wyuczonego zawodu mechanika samochodowego, a więc powodują częściową niezdolność do pracy i w tej kwestii zarówno skarżący jak i organ rentowy ZUS są zgodni. W opinii biegłej istniejące schorzenia nie dają podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy. W dniu badania stan wnioskodawcy nie ujawniał(...)(nie (...)) ani też zaburzeń (...) Istniejące u opiniowanego(...)bez istotnych następstw hemodynamicznych nie dyskwalifikuje wnioskodawcy do wykonywania lekkich prac fizycznych. Istniejąca (...)ma przebieg łagodny, nie obserwuje się przełomów hemolitycznych, a dostępne w aktach badania potwierdzają prawidłowy poziom krwinek czerwonych, hemoglobiny i hematokrytu. Podniosła, że biegli sędziwi z zakresu hematologii argumentowali, iż schorzenie opiniowanego przebiega z okresami zaostrzeń i remisji, okresowe spadki stężenia hemoglobiny mogą być spowodowane infekcją, stresem czy nadmiernym wysiłkiem fizycznym. Zaznaczyła, iż zarówno możliwość doświadczenia stresu jak i narażenie na infekcję są stałymi elementami życia codziennego i nie muszą wynikać z wykonywanego zatrudnienia. Natomiast rolą lekarza medycyny pracy, wykonujące badania profilaktyczne jest właściwe zakwalifikowanie opiniowanego do pracy, właśnie z ograniczeniem wysiłku fizycznego. W chwili obecnej zarówno na otwartym rynku pracy jak i w zakładach pracy chronionej istnieje szereg stanowisk pracy z minimalnym wysiłkiem fizycznym. Wnioskodawca mógłby znaleźć zatrudnienie jako portier, szatniarz, brakarz, konserwator (wykonujący drobne prace naprawcze np. w szkole), pracownik punktu xero, a także wykonywać proste prace ręczne przy produkcji np. słodczy-zawijanie cukierków, zaklejanie kartonów, etykietowanie kartonów, wykonywać proste czynności pomocnicze-sprzątanie taśmy produkcyjnej, pakowanie makaronu do kartonów itp. W związku z powyższym schorzenie(...)wymagają systematycznej kontroli w poradniach specjalistycznych, jednakże nie sprowadzają na opiniowanego całkowitej niezdolności do pracy (k. 79-80 a.s.).

Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2015 roku Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego specjalisty z zakresu medycyny pracy A. S. (k. 85 a.s.).

W opinii z dnia 5 czerwca 2015 roku biegła z zakresu medycyny pracy A. S. rozpoznała u A. R.,(...)i wskazała, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy. W uzasadnieniu podała, że jej zdaniem schorzenia stwierdzone u opiniowanego w obecnym stanie zaawansowania wobec opinii biegłego kardiologa i hematologa oraz ostatnio bardzo mocno manifestowanej choroby lokomocyjnej nie stanowią podstawy do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy. Wnioskodawca może podjąć leczenie w celu złagodzenia objawów choroby lokomocyjnej. Powinien także pozostawać pod stałą opieką kardiologa i hematologa. Ze względu na występujące u niego schorzenia nie powinien wykonywać ciężkiej ani średnio ciężkiej pracy fizycznej. Ze względu na stosunkowo młody wiek należy przy pomocy psychologa pracy i doradcy zawodowego podjąć próbę znalezienia odpowiedniego dla niego miejsca pracy. Idealna wydaje się tu praca wymagająca obsługi komputera. Wnioskodawca może też podjąć prace szatniarza, portiera, konserwatora w różnych instytucjach. Ustalony stopień niepełnosprawności - umiarkowany dodatkowo upoważnia wnioskodawcę do pracy w skróconym wymiarze czasu pracy oraz umożliwia korzystanie z dodatkowego urlopu na cele rehabilitacyjne (k. 90-91 a.s.).

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2015 roku Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłej z zakresu hematologii M. P. (k. 103v a.s.).

W opinii uzupełniającej z dnia 22 listopada 2015 roku biegła M. P. wskazała, iż podtrzymuje opinię główną, zgodnie z którą wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy fizycznej, ale nie oznacza to jednak całkowitej niezdolności do jakiegokolwiek pracy. Wskazała, że wnioskodawca wymaga stałego nadzoru hematologicznego, ponieważ zdiagnozowana u niego (...) jest chorobą przebiegającą z okresami zaostrzeń i remisji. Stabilny aktualnie stan hematologiczny nie wyklucza możliwości występowania okresowo spadków stężenia hemoglobiny spowodowanych np. infekcją, stresem czy nadmiernym wysiłkiem. (...) Stan zdrowia opiniowanego należy zatem rozpatrywać w aspekcie współistnienia dwóch chorób - sferocytozy i wady serca, co daje, w jej ocenie, przesłanki do uznania go za całkowicie niezdolnego do pracy fizycznej. Jego zdolność do pracy innej niż fizyczna może być ewentualnie orzeczona przy uwzględnieniu przedstawionych powyżej uwag (k. 104 a.s.).

W opinii uzupełniającej z dnia 21 stycznia 2016 roku biegła z zakresu medycyny pracy A. S. pracy podniosła, że podtrzymuje w całości opinię złożoną na piśmie do akt sprawy. Wskazała, że wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy ciężkiej oraz średnio ciężkiej pracy fizycznej. Może natomiast wykonywać pewne prace po przeszkoleniu związane z wyuczonym zawodem, np. może być diagnostą samochodowym. Jeżeli osoba może wykonywać pracę poniżej swoich kwalifikacji, to można go uznać za częściowo niezdolnego do pracy. Wnioskodawca nie może pracować jako mechanik samochodowy, bo jest to ciężka praca. Może wykonywać prace poniżej swoich kwalifikacji np. jako szatniarz, portier, konserwator, fakturzysta przy obsłudze komputera i wszystkie inne lekkie prace tego rodzaju. W takim przypadku nie można orzec całkowitej niezdolności do pracy. Skoro kardiolog i hematolog orzekli łagodny przebieg schorzenia, nie ma podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy (k. 113v a.s.).

Sąd podzielił w całości wszystkie opinie biegłych sądowych sporządzone w toku niniejszego postępowania, za wyjątkiem opinii biegłego kardiologa L. J. i hematologa M. W. z dnia 9 grudnia 2013 roku. Zostały bowiem wydane przez niekwestionowanych specjalistów z zakresu schorzeń występujących u wnioskodawcy, po uprzedniej analizie akt sprawy, przeprowadzeniu badań skarżącego i zapoznaniu się z dotyczącą jego osoby dokumentacją lekarską. Opinie są rzetelne i wyczerpujące, pozbawione sprzeczności. Mają charakter całościowy, zawierają analizę chorób występujących u A. R. oraz określenie ich wpływu na istnienie całkowitej niezdolności do pracy. Wnioski z nich płynące są jasne i poparte przekonującą argumentacją. Biegli dokładnie przeanalizowali dostępną dokumentację leczenia skarżącego, zbrali szczegółowy wywiad oraz poczynili na tej podstawie odpowiednie wnioski.

Z opinii biegłych (głównych i uzupełniających) z zakresu hematologii W. L. i M. P. oraz biegłych z zakresu medycyny pracy A. S. oraz K. Z. jednoznacznie wynika, że po dniu 31 sierpnia 2013 roku (a do tego dnia wnioskodawca był uprawniony do renty socjalnej) stan wiodących schorzeń występujących u wnioskodawcy nie powoduje takiego naruszenia sprawności organizmu, które uzasadniałoby uznanie go za osobę całkowicie niezdolną do pracy. Opiniując łącznie i biorąc pod uwagę współistnienie wszelkich schorzeń wnioskodawcy, biegli zajęli analogiczne stanowisko. Powyższe stanowisko przekonuje, albowiem opiniujący w niniejszej sprawie biegli sądowi lekarze specjaliści z medycyny pracy potwierdzili, że wiodące schorzenie wnioskodawcy, to jest schorzenie hematologiczne powoduje, że wnioskodawca jest niezdolny do ciężkiej pracy fizycznej, a tym samym wykonywania wyuczonego zawodu mechanika, jednakże nie powoduje to całkowitej niezdolności do pracy. Jakkolwiek A. R. nie może być zatrudniony przy pracach fizycznych, to jednak może być zatrudniony jako np. jako szatniarz, portier, konserwator, fakturzysta przy obsłudze komputera i przy wszystkich innych lekkich pracach tego rodzaju. W tej sytuacji, pomimo ograniczenia w zatrudnieniu nie można mówić o całkowitej niezdolności do pracy, a jedynie o niezdolności częściowej.

Sąd uznał powyższe opinie za kompletne, jasne i należycie uzasadnione, a tym samym za przedstawiające wystarczające wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia zarzutów zawartych w odwołaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 roku, II UKN 96/99, OSNP z 2000 roku Nr 23, poz. 869).

Sąd nie podzielił opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów dnia 9 grudnia 2013 roku z zakresu kardiologii L. J. i hematologii M. W., z której wynika, że wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy, opinia ta jest bowiem

odosobniona. Wskazać jednocześnie należy, iż biegli w żaden sposób nie uzasadnili swojego stanowiska, ograniczając się do wskazania, że wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy.

Sąd nie prowadził dalszego postępowania dowodowego. Dalsze dopuszczanie kolejnych opinii byłoby uzasadnione tylko wówczas, kiedy sporządzona opinia byłaby sprzeczna wewnętrznie lub niewłaściwie uzasadniona. Sąd Okręgowy podziela bowiem w pełni stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 27 lipca 2010 roku (II CSK 119/10, LEX nr 603161) oraz w postanowieniu z dnia 19 sierpnia 2009 roku (III CSK 7/09, LEX nr 533130), zgodnie z którym Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub opinii instytutu, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy gdy przeprowadzona już opinia zawierają istotne luki, są niekompletne, bo nie odpowiadają na postawione tezy dowodowe, niejasne, czyli nienależycie uzasadnione lub nieweryfikowalne, to jest gdy przedstawiona ekspertyza nie pozwala organowi orzekającemu zweryfikować zawartego w niej rozumowania, co do trafności wniosków końcowych.

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 982, ze zmianami), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Sporządzone w toku postępowania opinie biegłych lekarzy sądowych z zakresu hematologii W. L. i M. P. oraz biegłych z zakresu medycyny pracy A. S. oraz K. Z. nie wskazują na istnienie u A. R. takiego stopnia naruszenia sprawności jego organizmu, który powoduje dalszą całkowitą niezdolność do pracy. Z tego też względu zaskarżona w niniejszym postępowaniu decyzja jest trafna, zaś odwołanie wnioskodawcy podlega oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze oraz na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.